

Tiedon luokittelu ja luokitellun tiedon käsittely

Turvalaitepäivä 2025

Paul Kinnunen

2.4.2025

Turvalaitteiden luokitukset

Päätetyt luokitukset 1/2

- Ajoneuvotunnistin (luokittelu)
- Akselinlaskentatietokone (luokittelu)
- Akselinlaskija (luokittelu)
- Akusto (luokittelu)
- Asetinlaite (luokittelu)
- Avainsalpalaite (luokittelu)
- Avattavan sillan turvalaitos (luokittelu)
- Baliisiryhmä (luokittelu)
- BIS-kortti (luokittelu)
- Huomiolaite (luokittelu)
- Kaapelijatkos (luokittelu)
- Kauko-ohjauksen ala-asema (luokittelu)
- Kaukovikavalvonta
- Keskitin/asetusosa (KC/OC) (luokittelu)
- Kiskokosketin
- Koodain (luokittelu)
- Laitetila
- Laskumäkijarrut (luokittelu)
- Liityntätietokone (luokittelu)
- Moottoriraiderele (luokittelu)
- Muuttajakone
- Opastin (luokittelu)
- Puominkääntölaite
- Pyörätunnistin
- Pysäytyslaite (luokittelu)

Päätetyt luokitukset 2/2

- Raide-eristys (luokittelu)
- Raideosuus (luokittelu)
- Raiderele (luokittelu)
- Raidevirtapiiri (luokittelu)
- Raiteensulku (luokittelu)
- Sähkökääntölaite (luokittelu)
- Silmukkatietokone (ent. tiedonsiirtotietokone) (luokittelu)
- Suojastusjärjestelmä (luokittelu)
- Tasa- ja vaihtosuuntaaja
- Turvalaitteen painike (luokittelu)
- UPS (luokittelu)
- Vaihteenasetin
- Vaihteenkosketin (luokittelu)
- Varmistusrakko
- Virransyöttökeskus

Lähes kaikki luokitukset ovat turvalaitteille Salassa pidettävä. Vain muutama asia on luokitukseltaan TL IV.

Itse turvalaitetila on luokitukseltaan TL IV

Tiedon luokittelu

Kenen velvollisuus luokitella?

- Väylävirastolla viranomaisena on velvollisuus luokitella tietoaineistonsa. Tiedon luokittelu tehdään viraston prosessin mukaisesti Väyläviraston [tietovastaavan](#) ja [prosessin omistajan toimesta](#) tietoaineistojen luokitteluohjetta noudattaen ja jalkautetaan [tietoaineistojen käsittelyohjeen mukaisesti](#).
- Tietoaineiston luokitus riippuu sen sisältämästä tiedosta, ei niinkään aineiston tyypistä (ohje, määräys, sopimus jne.) tai muodosta.
- Mikäli toimittaja tekee viraston puolesta aineistoa, niin luokittelupäätöksen tekee siltikin virastolainen
  - toimittaja voi laittaa merkinnän dokumenttiin virastolaisen ohjeistuksella

Merkintä

- Tiedon luokittelumerkintä pitää olla merkittynä tietoaaineistoon, jonka merkintä voi löytyä esim. seuraavasti:
  - Tiedoston nimessä (esim. valokuva1.salassa_pidettava.jpg)
  - Videotallenteessa
  - Vapaamuotoinen merkintä tiedostossa
  - Leima

Väylävirasto
Trafikledsverket

Tiedon luokitukset

- Tiedon luokitusarvot ovat rautateiden turvalaitteissa
  - **Julkinen**
    - **Oletus**, Tieto, joka on avoimesti saatavilla kaikille ja jota voidaan jakaa ilman rajoituksia. Esimerkkejä ovat julkiset raportit ja tiedotteet
  - **Salassa pidettävä**
  - **Turvallisuusluokiteltu** (TL IV ja TL III)
- Salassa pidettävien ja turvallisuusluokitellun tietojen lähettäminen sähköpostilla vaatii turvaviesti palvelun käyttämistä: <https://turvaviesti.vayla.fi/> ([Turvaviestipalvelun ohje](#))
- Väyläviraston lukuun työkennellessä turvallisuusluokitellun (TL) tiedon käsittely edellyttää Väyläviraston teettämää turvallisuusselvitystä, myös turvalaitetilojen itsenäiseen pääsyyn vaaditaan turvallisuusselvitys.
- Aiheesta enemmän seuraavassa esityksessä: **Turvallisuusselvitykset ja kulkuoikeudet**
- Tulossa Extranettiin sivusto, jossa on avattu luokituksia

Väylävirasto
Trafikledsverket

Julkinen

- **Lähtökohtaisesti kaikki** viraston tuottamat ja sille saapuneet tietoaineistot ovat julkisia, jolleivät salassapidon perusteet täyty Julkisuuslain (621/1999) 24 §:n tai erityislainsäädännön mukaan.
- Yksittäiset henkilötiedot, kuten nimi, yhteystiedot ja ammatti ovat julkista tietoa

Väylävirasto
Trafikledsverket

Salassa pidettävä

- Tietoaaineisto on salassa pidettävä, jos asiakirjan tai sen sisältämän tiedon oikeudettomasta paljastumisesta aiheutuu haittaa yleiselle tai yksityiselle edulle tai heikentää Viranomaisen toimintaedellytyksiä. Salassa pidettävät viranomaisen asiakirjat ovat määritelty JulKL 24 §:ssä. Salassapitoa koskevia säännöksiä on myös muussa lainsäädännössä
- Salassa pidettäviä henkilötietoja ovat esimerkiksi:
  - Asiakirjat, jotka sisältävät tietoja henkilön poliittisesta vakaumuksesta tai tietoja henkilön yksityiselämän piirissä esittämistä mielipiteistä taikka tietoja henkilön elintavoista, osallistumisesta yhdistystoimintaan tai vapaa-ajan harrastuksista, perhe-elämästä tai muista niihin verrattavista henkilökohtaisista oloista; asiakirjat, jotka sisältävät tietoja henkilön toimimisesta poliittisessa tai muussa luottamustehtävässä tai henkilön pyrkimisestä sellaiseen tehtävään samoin kuin henkilön osallistumisesta poliittisen puolueen perustamiseen ja rekisteröintiin tai valitsijayhdistyksen perustamiseen vaaleja varten, ovat kuitenkin julkisia
- Mikäli henkilöllä on turvakielto, niin hänen puhelinnumero, osoite jne. ovat salassa pidettäviä tietoja
- **Salassa pidettävää** esim. yleiskaaviot, käyttöohjeet, tekniset toteumapiirustukset, huom! myös valokuvat

Väylävirasto
Trafikledsverket

Turvallisuusluokiteltu

- Turvallisuusluokkaa koskeva merkintä on tehtävä, jos asiakirja tai siihen sisältyvä tieto on JulkL 24 §:n 1 momentin 2, 5 tai 7–11 kohdan perusteella ja asiakirjaan sisältyvän tiedon oikeudeton paljastuminen tai oikeudeton käyttö **voi aiheuttaa vahinkoa maanpuolustukselle, poikkeusoloihin varautumiselle, kansainvälisille suhteille, rikosten torjunnalle, yleiselle turvallisuudelle tai valtion- ja kansantalouden toimivuudelle taikka muulla niihin rinnastettavalla tavalla Suomen turvallisuudelle.**

Väylävirasto
Trafikledsverket

Turvallisuusluokat

- Turvallisuusluokka IV (Käyttö rajoitettu)
  - Oikeudeton paljastuminen tai oikeudeton käyttö voi aiheuttaa **lievää vahinkoa**
    - Lievä vahinko tarkoittaa, että salassa pidettävän asian paljastumisesta johtuva sellainen seuraus tai tapahtuma, jonka vuoksi ei tarvitse keskeyttää toimintaa, saatetaan joutua muuttamaan toiminnallisia suunnitelmia. Tapahtumasta voi aiheutua vähäisiä kustannuksia. Tapahtuman seurauksena ihminen voi joutua kokemaan epämukavia olosuhteita tms., mutta terveys ei varsinaisesti vaarannu. Viraston maine luotettavana toimijana voi heikentyä
  - Esim. kyberturvallisuuteen liittyvät, tietoliikennetietoja sisältävät, IP-osoitteita ja verkkotopologiaa sisältävät tiedot (esim. kuitujen haaroitus suunnitelmat, sijoituskartat)
- Turvallisuusluokka III (Luottamuksellinen)
  - Oikeudeton paljastuminen tai oikeudeton käyttö voi aiheuttaa **vahinkoa**
    - Vahinko tarkoittaa, että salassa pidettävä asian paljastumisesta johtuva seuraus tai tapahtuma, jonka vuoksi toiminta joudutaan keskeyttämään, taikka tapahtuman seurauksena aiheutuu vähäistä suurempia kustannuksia. Tapahtumasta voi aiheutua myös omaisuuden rikkoontumista. Yksittäisten ihmisten terveys tai henki voi vaarantua. Viraston maine luotettavana toimijana heikentyy
  - Turvallisuusluokka III voi tulla vastaan myös siten, että jos on suuri määrä TL IV aineistoa, niin voi tulla kasautumavaikutus.

Turvaluokiteltu tieto

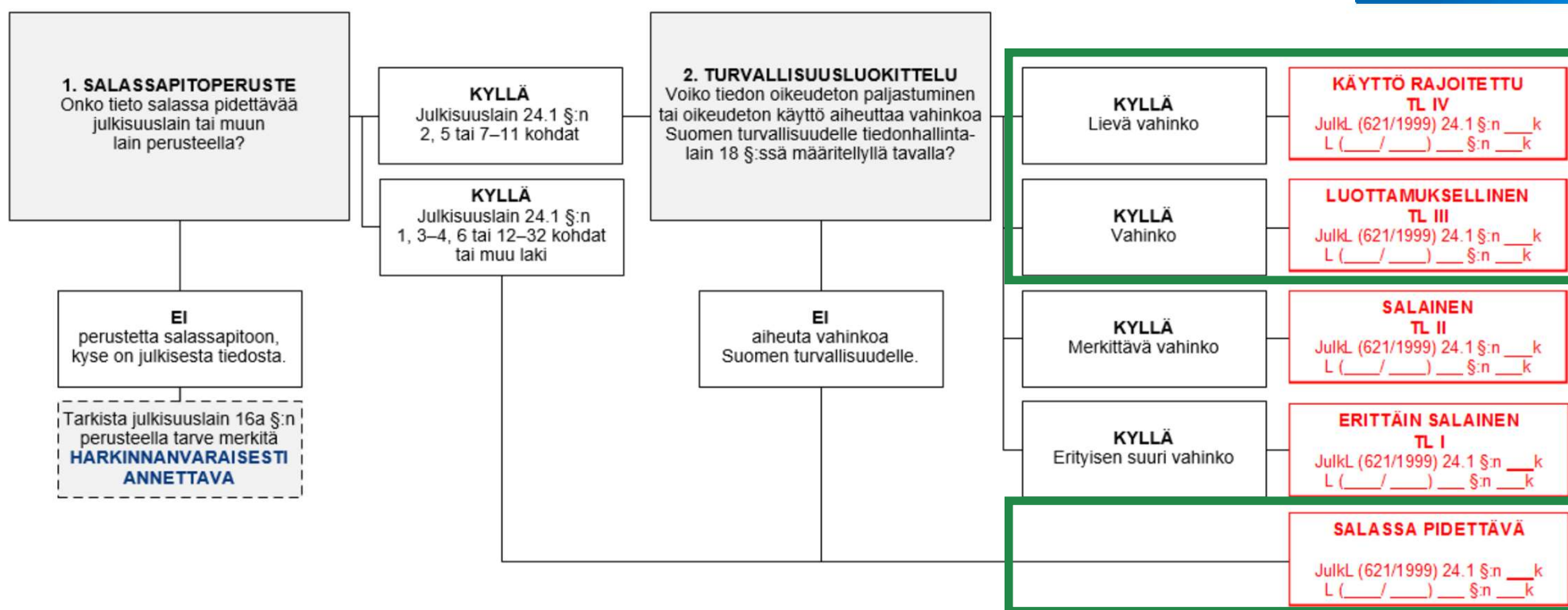
- Turvaluokitellun tiedon osalta pitää tiedon käsittelijällä olla työtehtäviin liittyvä oikeus käsitellä tietoa ja henkilölle pitää tehdä turvallisuusselvitys. Turvallisuusselvityksen tekee Väylävirasto.
  - Turvallisuusselvitykset ovat joko suppea (TL IV) ja perusmuotoinen (TL III)
- Turvaluokiteltu tieto ei voi olla toistaiseksi pilvipalveluissa, ellei tiedon fyysinen sijainti ole Suomi.
  - Valtiovarainministeriössä on hanke muuttaa lainsäädäntöä TL IV tiedon käsittelyn osalta, jotta TL IV tietoa voisi käsitellä myös pilvessä määriteltyjen kriteerien toteutuessa
- Väylävirastolla on projektiportaali, jossa voi käsitellä TL IV tietoja (Buildercom (BEM))

Väylävirasto
Trafikledsverket

Väylävirasto
Trafikledsverket

The background image shows a close-up of a person's hands typing on a laptop keyboard. The scene is bathed in a warm, golden light, likely from a window. Overlaid on this image is a network of digital security icons. A central, large, glowing padlock icon is connected by thin white lines to several smaller icons: a laptop, a smartphone, a server rack, a cloud, a person silhouette, and an envelope. There are also several smaller padlock icons scattered around the network. A semi-transparent blue horizontal band runs across the middle of the image, containing the text 'Luokitellun tiedon käsittely' in white.

Luokitellun tiedon käsittely

Tiedon käsittely

- Tiedon käsittelyssä tulee huomioida tiedon käsittely ohje (joko virastolaisen tai yhteistyökumppani). Nämä ohjeet tulevat kevään 2025 aikana yhdistymään yhdeksi ohjeeksi, jonka nimi tulee olemaan Tietojen käsittely- ja suojaamisohje.
- Uusi ohje tulee kattamaan sekä työntekijän osuuden, että myös työnantajan osuuden. Eli erotetaan ja selkeytetään ohjeet, että varsinainen työntekijä pystyy ja osaa noudattaa tietojenkäsittelyohjeita.
- Ohje kattaa tiedon käsittelyn, lähettämisen, säilyttämisen, hävittämisen ja tuhoamisen niin paperi- kuin digitaalisessa muodossa. Tämän lisäksi ohje kattaa myös neuvottelutilanteet.

Väylävirasto
Trafikledsverket

Esimerkki ohjeesta

Hävittäminen ja tuhoaminen				
Käsittelytoiminto	Julkinen	Salassa pidettävä	Turvallisuusluokka IV	Turvallisuusluokka III
Paperikeräys				
Lukittu tietosuojalaatikko				
Ulkoisten muistivälineiden lukitut keräyslaatikot				
Silppuri			Riippuu silpun koosta	Riippuu silpun koosta
Tiedostojen tuhoaminen			Sallittu, jos tietojen palauttaminen on estetty	Sallittu, jos tietojen palauttaminen on estetty

Sallittu	Rajoituksia	Kielletty
----------	-------------	-----------

Hankintavaihe

- Ennen tarjouspyyntöä pitää Väyläviraston hankintatyökalulla luoda tietoturvavaatimukset hankinnalle (ei hankintakohteen). Hankintatyökalu sisältää tällä hetkellä turvalaitehankinnat ja turvalaitehankinnan erilliskäyttöpisteen päivitys –hankinnat.
- Mikäli näissä vaatimuksissa on puutteita tai virheellisyyksiä, niin kannattaa ottaa yhteyttä tietoturva@vayla.fi –osoitteeseen.

Väylävirasto
Trafikledsverket